

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Den norske advokatforening
Sendes per e-post: post@advokatforeningen.no

Deres ref.

Vår ref.
17/871- AGD

Dato
22.06.2017

Oppfølging av forberedende møte om salær- og stykkprisforskriften

Det vises til møte mellom Advokatforeningen og Sivilavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet 13. juni 2017. I møtet ble det enighet om at det i forkant av drøftingene høsten 2017 skal komme et ytterligere skriftlig innspill fra Advokatforeningen basert på tilbakemeldingene gitt i møtet. Departementet er åpen for å ha løpende dialog på administrativt nivå for å legge til rette for at innspillene bidrar til å gi en god problembeskrivelse og bedre faktagrunnlag.

Som påpekt i brev 8. mars 2017 er Utredningsinstruksens minimumskrav til utredning og samfunnsøkonomiske analyse utgangspunktet for utredning av statlige tiltak (se [instruksen her](#) og [veilederen her](#)). I behandling av statsbudsjettsaker, som advokatsalær og stykkprissatser er, er det viktig å ha et best mulig beslutningsgrunnlag med god problembeskrivelse og analyse som er underbygd av argumenter og datagrunnlag. Vi ber derfor om at Advokatforeningen går dypere inn i problemstillingene, og beskriver og, så langt det lar seg gjøre, dokumenterer hvordan ulike deler av salær- og stykkprisforskriften utgjør et samfunnsmessig problem, hvorfor dette er et problem og konsekvensene dersom det ikke gjøres endringer. Med utgangspunkt i Utredningsinstruksen har vi i det følgende forsøkt å konkretisere hva vi mener vil være relevant for Advokatforeningen å se nærmere på.

Hva gjelder stykkprissatsene gir Advokatforeningens notat 24. mai 2017 et godt utgangspunkt for problembeskrivelsen. Sammenligning av stykkprissatsen og faktisk medgått tid er en sentral del av problembeskrivelsen. Vi oppfordrer likevel

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Sivilavdelingen
Telefaks
23 26 44 00

Saksbehandler
Anne Guro Dimmen
22245525
AnneGuro.Dimmen@jd.dep.no

Advokatforeningen til å utdype beskrivelsen. Statlig sektor er underlagt avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE). Det bør derfor problematiseres om det kan forventes at advokater som utfører advokatoppdrag utfører oppgavene mer effektivt, eksempelvis gjennom økt bruk av digitale hjelpemidler. Det kan også være aktuelt å beskrive nærmere utviklingen av de enkelte saksområdene med hensyn til omfang og kompleksitet. Enkelte sakstyper har muligens blitt mer omfattende og krevende, mens andre kan ha blitt enklere.

Når det gjelder salærsatsens størrelse må Advokatforeningens problembeskrivelse utdypes. I notatet vises det til at utviklingen i salærsats har vært lavere enn lønnsutviklingen. Dette er ett av flere relevante momenter for vurderingen av hva som er riktig salærsats, jf. blant annet at den alminnelige inntektsutvikling skal inngå i drøftingene i henhold til drøftingsavtalen av 1. juli 1999. Avtalen peker også på en rekke andre faktorer drøftingene skal føres på grunnlag av.

Det må videre tas i betraktning at advokattjenester som betales av det offentlige er en tjeneste levert av næringsdrivende til staten – et viktig samfunnsmessig siktemål må da være at det oppnås god kvalitet i form av rettssikkerhet for lavest mulig kostnad. Salærsatsen bør derfor ligge på et nivå som kan medvirke til at det leveres gode advokattjenester for de offentlige midlene som benyttes. Det er viktig at advokater med den nødvendige kompetanse tar på seg disse oppdragene. Derfor kan en sammenligning med lønnsutviklingen, indeksen for juridisk tjenesteyting og gjennomsnittlig timepris for advokattjenester være relevant, men ikke avgjørende for hvilket nivå salærsatsen bør ligge på.

Et annet relevant moment i vurderingen av fastsettelsen av salærsatsen kan være å beskrive hvilken inntekt en advokat som kun tar oppdrag på offentlig salærsats, vil kunne oppnå. Herunder med en beskrivelse av antall timer som kan forventes arbeidet og hva som er nødvendige og rimelige kontorutgifter, gjerne underbygget med konkrete eksempler. Her vil det blant annet være relevant å beskrive hvilke muligheter en advokat som følger av utvikling av digitale hjelpemidler eller på annen måte vil kunne effektivisere sin oppgaveløsning og hvilke hindringer som eventuelt står i veien for dette. Det bør også beskrives i hvilken grad inntekt basert på oppdrag for staten alene er relevant eller om det også bør tas hensyn til at advokaten kan ta oppdrag som ikke følger salærsatsen.

I notatet og på møtet viste Advokatforeningen til at misforhold mellom markedspris og den offentlige prisingen av advokattjenester kan føre til at advokater ikke ønsker å påta seg oppdrag på offentlig salærsats. Herunder at det er sammenheng mellom salærsatsens størrelse og kvaliteten på advokattjenestene som leveres. Her er vi interessert i dokumentasjon som underbygger og utdyper disse påstandene.

Ovennevnte forhold er ikke ment som noen uttømmende oppregning av forhold som kan ha betydning for beskrivelsen av om dagens stykkprissatser og salærsats utgjør et

samfunnsmessig problem, men kun en eksemplifisering av momenter som kan være relevante for beskrivelsen og som Advokatforeningen bør vurdere for å underbygge sine synspunkter.

Vi ber om at det skriftlige innspillet oversendes Justis- og beredskapsdepartementet innen 28. september 2017, slik at det er tilstrekkelig tid til å vurdere innspillene før møte på politisk nivå i løpet av oktober/november. Vi nevner for ordens skyld, slik vi også understreket i møtet, at spørsmål knyttes til advokatsalær og stykkprissatser til sist vil være et budsjettmessig prioriteringsspørsmål.

Departementet ønsker også velkommen andre innspill fra Advokatforeningen knyttet til større endringsarbeid, blant annet på rettshjelpsområdet. Egne møter og dialog om dette kan avtales særskilt. Det vil være særlig interessant å høre mer om forslag til områder der det er rom for innsparinger eller der rettshjelpen kan endres slik at flere saker løses så tidlig som mulig. Innsparinger på enkelte områder kan gi rom for å forbedre ordningen på andre områder eller til andre budsjettmessige tiltak knyttet til salærsats eller justering av stykkprissatser. Det er imidlertid ingen automatikk i dette. Endringer i salærsats eller stykkpriser bør uansett være godt underbygget.

Med vennlig hilsen

Jostein H Solberg
avdelingsdirektør

Anne Guro Dimmen
rådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur